

اثربخشی آموزش جیگ ساو بر شادکامی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان

یاسر خان احمدی^۱

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، مازندران، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش جیگ ساو بر شادکامی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان است. روش پژوهش حاضر شبه‌آزمایشی از نوع پیش‌آزمون و پس‌آزمون با دو گروه گواه و آزمایش است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی استان گلستان است که با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای از بین شهرستان‌های استان گلستان به طور تصادفی شهر آق قلا انتخاب شد و به قید قرعه یکی از مدارس ابتدایی شهرستان انتخاب شد سپس از بین پایه‌های تحصیلی پایه ششم به طور تصادفی انتخاب شد و از بین دانش‌آموزان آن، آن دسته از دانش‌آموزانی که دارای نمره خوب و خیلی خوب در درس مطالعات اجتماعی و انضباط خوب و خیلی خوب بودند به عنوان نمونه پژوهشی انتخاب شدند که در نهایت ۳۰ دانش‌آموز به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های شادکامی آکسفورد و سازگاری اجتماعی بل بود. در پژوهش حاضر روایی محتوایی پرسشنامه توسط کارشناسان حوزه مشاوره و آموزش و متخصصان روانشناسی مورد بررسی قرار گرفت و پس از انجام اصلاحات جزئی مورد تایید نهایی گرفت و پایایی پرسشنامه هم با استفاده از آلفای کرباخ به ترتیب ۰/۷۵ و ۰/۷۱ بدست آمد. یافته‌های پژوهش نشان داد که آموزش جیگ ساو تاثیر مثبت و معناداری بر شادکامی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دارد بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که آموزش جیگ ساو موجب افزایش شادکامی و ارتقا سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: جیگ ساو، شادکامی، سازگاری اجتماعی، دانش‌آموزان

۱. مقدمه

در جهان امروزی اگر معلمان از فرایند علمی و منطقی آموزش مطلع نباشند و از آگاهی و دانش لازم برخوردار نباشند و برای تحقق اهداف از شیوه‌هایی نامتناسب بهره بگیرند، همه فعالیت‌های تعلیم و تربیت بی‌ثمر خواهد بود (ملکی‌آوراسین و مصطفی‌پور، ۱۳۹۴). به همین دلیل استفاده از شیوه‌های آموزشی متناسب با ویژگی‌های فراگیران امری ضروری است. در دهه‌های اخیر، لزوم تجدیدنظر در روش‌های سنتی تدریس و استفاده از روش‌های نوین و فعال یادگیری دانش‌آموز محور، از سوی سیستم‌های آموزشی احساس شده است (زنگنه، ۱۳۹۴).

روش آموزش یادگیری مشارکتی یکی از شیوه‌های نوین آموزش است. یادگیری مشارکتی الگویی از آموزش است که دانش‌آموزان به منظور دستیابی به هدفی مشخص و برای اجرای کامل یک وظیفه‌ی محوله با یکدیگر، در آن همکاری می‌کنند. به عبارت دیگر روش یادگیری مشارکتی مبتنی بر یک محیط یادگیری پویا و فعال است که در آن همکاری در فعالیت‌های یادگیری منجر به یادگیری موفقیت‌آمیز دانش‌آموزان می‌شود و فراگیر در این روش به یادگیرنده فعال، یادگیرنده اجتماعی و یادگیرنده خلاق تبدیل می‌شود (مونافو^۱، ۲۰۱۶). یکی از اشکال یادگیری مشارکتی که توجه بسیاری را در سال‌های اخیر به سوی خود جلب کرده است و مبتنی بر تحلیل‌های روانشناسی اجتماعی آرنسرون^۲ (۲۰۰۲ - ۱۹۷۸) می‌باشد، روش جیگ ساو است. جیگ ساو، نوعی راهبرد یا استراتژی همکاری است که خود را از بسیاری از مشکلاتی که ممکن است گریبان‌گیر گروه‌ها باشد دور نگه می‌دارد (نقل از هانزه و برگر^۳، ۲۰۱۷). در این الگو، دانش‌آموزان برای مطالعه یک فصل از یک کتاب درسی گروه‌بندی می‌شوند. سپس از آن هر کدام از اعضای گروه قسمتی از یک فصل را مطالعه می‌کنند و مسئول آموزش آن قسمت به سایر اعضای گروه خود می‌شود. یعنی موظف هستند یادگیری‌های خود را به سایر اعضای گروه بیاموزند (تقی‌زاده و عبدلی‌سلطان‌احمدی، ۱۳۹۶). شاران (۱۹۸۰) معتقد است روش جیگ ساو منجر به رفتارهای مثبت در ارتباط با مدرسه می‌شود و علاقه‌مندی به مدرسه و موضوعات مورد مطالعه را افزایش می‌دهد و باعث بالا رفتن استقلال دانش‌آموزان می‌گردد. علاوه بر این جیگ ساو موجب افزایش اعتماد و احترام متقابل، سازگاری اجتماعی (دایسون و کیسی^۴، ۲۰۱۲)، افزایش دانش فراشناختی، افزایش حرمت خود (قودیر و کیسی، ۲۰۱۵)، افزایش انگیزه‌ی یادگیری، توجه و دقت بیشتر، افزایش میزان یادسپاری و افزایش شادکامی می‌شود (غلامعلی‌لوانسانی، ۱۳۹۰).

افلاطون شادکامی را حالت تعادل و هماهنگی میان سه عنصر استدلال، هیجان و امیال می‌داند (عسگری و شرف‌الدین، ۱۳۹۶). آویشی و همکاران^۵ (۲۰۰۵) معتقدند شادکامی شامل حالت خوشحالی یا سرور (هیجان‌ات مثبت) راضی بودن از زندگی و فقدان افسردگی و اضطراب (عوامل منفی) است. از دیدگاه روان‌شناسان، دو نوع شادکامی وجود دارد: نوعی از آن رهگذر شرایط محسوس زندگی همچون زناشویی، تحصیل، شغل، آسایش و به طور کلی امکانات مالی و رفاهی حاصل می‌شود که به آن وجه عینی شادکامی می‌گویند و نوع دیگر آن، متأثر از حالات درونی و ادراکات شخصی است که از آن به شادکامی ذهنی یا احساس شادکامی تعبیر می‌شود (بندورا^۶، ۱۹۸۶). شادکامی که هدف مشترک انسان‌هاست و همه در تلاش برای رسیدن به آن هستند ارزشیابی افراد از خود و زندگی‌شان است. این ارزشیابی‌ها ممکن است جنبه‌ی شناختی داشته باشد. مانند قضاوت‌هایی که در مورد واکنش به رویدادهای زندگی ظاهر می‌شود. بر این اساس شادکامی بر نگرش و ادراکات شخصی مبتنی است و بر حالتی دلالت می‌کند که مطبوع و دلپذیر است و از تجربه‌ی هیجان‌های مثبت و خشنودی از زندگی نشأت می‌گیرد (آرگایل^۷، ۱۹۹۵). به نقل از بندورا، (۱۹۹۹).

^۱Munafò^۲Arnseron^۳Hanze M, Berger^۴Dyson, B. & Casey^۵Avishy and et al^۶Bandura^۷Argail

آموزش جیگ ساو موجب تقویت تعاملات اجتماعی دانش‌آموزان گردیده و زمینه سازگاری اجتماعی آنان را فراهم می‌گرداند. سازگاری اجتماعی یکی از نیازهای ضروری هر فردی در جامعه است. سازگاری اجتماعی هماهنگ ساختن رفتار به منظور برآورده کردن نیازهای محیطی که غالباً مستلزم اصلاح تکانه‌ها، هیجان‌ها یا نگرش‌هاست؛ قلمداد شده و به عنوان جریانی یاد می‌شود که با آن روابط میان افراد، گروه‌ها و عناصر فرهنگی در وضعیتی رضایت‌بخش قرار گیرد (ناصرقلی بافقی، ملایی و حسن‌زاده، ۱۳۹۵ و اسپیرمن^۱، ۲۰۰۳). به طور کلی سازگاری اجتماعی، بر این ضرورت متکی است که نیازها و خواسته‌های فرد با منافع و خواسته‌های گروهی که در آن زندگی می‌کند هماهنگ و متعادل شود و تا حد امکان از برخورد و اصطکاک مستقیم و شدید با منافع و ضوابط گروهی جلوگیری شود (صبحی‌قراملکی، حاجلو و محمدی، ۱۳۹۵). به عبارت دیگر سازگاری اجتماعی، انعکاسی از تعامل فرد با دیگران، رضایت از نقش‌های خود و نحوه عملکرد در نقش‌هاست که به احتمال زیاد تحت تاثیر شخصیت قبلی، فرهنگ و انتظارات خانواده قرار دارد (شاهی و اوجی‌نژاد، ۱۳۹۳). سن ۸ تا ۱۲ سالگی مهم‌ترین سن در زمینه کسب مهارت‌های سازگاری اجتماعی است (قربانیان و همکاران، ۱۳۹۵). بنابراین دوره‌ی ابتدایی نقش ویژه‌ای در زمینه شکل‌گیری شخصیت و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دارد. سازگاری اجتماعی شامل سازگاری در خانه، سازگاری شغلی، سازگاری تندرستی، سازگاری عاطفی و سازگاری در جامعه است (موسوی و بدری، ۱۳۹۵). بنابراین می‌توان بیان کرد که سازگاری اجتماعی تمام ابعاد زندگی شخصی، عاطفی، شغلی و ... آدمی را در بر می‌گیرد. یکی از شاخص‌های مهم سازگاری اجتماعی این است که فرد چقدر با جامعه و افراد دیگر بتواند خوب ارتباط برقرار کند و باور همگانی این است که اگر فرد سازگاری اجتماعی بالایی داشته باشد به طور موثر می‌تواند ارتباط برقرار کند (خدارحمی، علوی و عزتی، ۱۳۹۴). بسیاری از ناسازگاری‌های اجتماعی در دوران مدرسه رخ می‌دهد بنابراین دوره‌های تحصیلی ابتدایی و دبیرستان از اهمیت ویژه‌ای در زمینه سازگاری‌های اجتماعی دانش‌آموزان برخوردار هستند (پورافکاری^۲، ۲۰۱۶).

در پژوهشی که سحافی (۱۳۹۷) با هدف بررسی رابطه سلامت روان و شادکامی با پیشرفت تحصیلی در دانش‌جویان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که بین شادکامی با پیشرفت تحصیلی دانش‌جویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و دانش‌جویی که از سطح شادکامی مناسبی برخوردار است و آرامش و رفاه ذهنی دارد، بهتر می‌تواند در امر تحصیل و کسب نتایج مناسب آموزشی فعالیت نماید و به تبع آن به موفقیت تحصیلی دست یابد.

در پژوهشی که هانزه و برگر^۳ (۲۰۱۷) با هدف بررسی تاثیر روش مشارکتی جیگ‌ساو و سخنرانی بر نیازهای روان‌شناختی اساسی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان کلاس دوازدهم در درس فیزیک پرداختند به این نتیجه رسیدند که دانش‌آموزان در روش جیگ‌ساو خودمختاری، شایستگی و ارتباط بیشتری را نسبت به روش سخنرانی تجربه می‌کنند. در پژوهشی که نیکلا و بایکون^۴ (۲۰۱۷) با هدف بررسی ارتباط سلامت معنوی و شادکامی دانش‌جویان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که بین سلامت معنوی و میزان شادکامی رابطه معنی‌دار وجود دارد و لذا ارتقای سلامت معنوی دانش‌جویان سبب شادکامی بیشتر آن‌ها خواهد شد.

در پژوهشی که پاشا و گل‌شکوه (۱۳۹۶) با هدف بررسی تاثیر آموزش هوش هیجانی بر پرخاشگری و سازگاری اجتماعی، عاطفی دانش‌آموزان دارای اختلالات هیجانی و رفتاری انجام دادند به این نتیجه رسیدند که با استفاده از آموزش هیجانی به دانش‌آموزانی که دارای اختلال هیجانی، رفتاری هستند می‌توان سازگاری آن‌ها را افزایش، پرخاشگری آن‌ها را کاهش داد و در نهایت موجب افزایش کیفیت زندگی آن‌ها در تعامل با خانواده و اجتماع شد. در پژوهشی که پور رضوی و حافظیان (۱۳۹۶) با هدف بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های مثبت‌اندیشی بر سازگاری اجتماعی، هیجانی و تحصیلی دانش‌آموزان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که آموزش مهارت‌های مثبت‌اندیشی بر سازگاری اجتماعی، هیجانی و تحصیلی دانش‌آموزان تاثیر معناداری دارد.

^۱Spearman^۲Poorafkari^۳Hanze, M. & berger^۴Nikola & Baikon

در پژوهش دیگری که بینگ و هورنبی (۲۰۱۰)، گوملکسیز^۲ (۲۰۰۷) و قیث^۳ (۲۰۱۳) انجام دادند به این نتیجه رسیدند که تدریس به روش جیگ ساو تاثیر مثبتی بر پیشرفت خواندن دانش آموزان در درس زبان انگلیسی دارد. همچنین در پژوهشی که فیث و عبدالمالک (۲۰۰۴) انجام دادند به این نتیجه رسیدند که روش جیگ ساو تاثیر مثبتی بر افزایش درک مطلب دانش آموزان دارد.

با توجه به مطالب بیان شده می توان دریافت که روش تدریس جیگ ساو بر تفکر انتقادی، پرورش مهارت های تفکر، هوش هیجانی و بهبود وضعیت روانشناختی دانش آموزان موثر می باشد زیرا که این الگو سبب ایجاد انگیزه در دانش آموزان به جستجو و کاوش و تجزیه و تحلیل اطلاعات می گردد که می تواند بر تفکر و افزایش فعالیت دانش آموزان موثر باشد از طرفی شادکامی دانش آموزان یک از عوامل بسیار مهم در پویایی، سلامت روان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان است و برخورداری از سازگاری اجتماعی یکی از نیازهای اساسی هر دانش آموزی است تا بتواند با تغییرات محیطی که در آن تحصیل می کند تطبیق یابد و کسب یادگیری کند. لذا با توجه به اهمیت شیوه آموزش و تاثیر شادکامی و سازگاری اجتماعی بر میزان انگیزه و یادگیری دانش آموزان، هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش جیگ ساو بر شادکامی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان است

فرضیه ها:

فرضیه اول: آموزش جیگ ساو بر شادکامی دانش آموزان تاثیر معناداری دارد

فرضیه دوم: آموزش جیگ ساو بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان تاثیر معناداری دارد

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر شبه آزمایشی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با دو گروه گواه و آزمایش است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانش آموزان مقطع ابتدایی استان گلستان است که با روش نمونه گیری خوشه ای از بین شهرستان های استان گلستان به طور تصادفی شهر آق قلا انتخاب شد و به قید قرعه یکی از مدارس ابتدایی شهرستان انتخاب شد سپس از بین پایه های تحصیلی پایه ششم به طور تصادفی انتخاب شد و از بین دانش آموزان آن، آن دسته از دانش آموزانی که دارای نمره خوب و خیلی خوب در درس مطالعات اجتماعی و انضباط خوب و خیلی خوب بودند به عنوان نمونه پژوهشی انتخاب شدند که در نهایت ۳۰ دانش آموز به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. ابزار پژوهش به شرح ذیل است:

۱- پرسشنامه شادکامی آکسفورد: مشتمل بر ۲۹ گویه است. که توسط مایکل ارگایل در سال ۲۰۰۱ ساخته شد. هر سوال این پرسشنامه بر اساس لیکرت (کاملاً مخالفم، ۱؛ مخالفم، ۲؛ حد واسط، ۳؛ موافقم، ۴؛ کاملاً موافقم، ۵) نمره گذاری می شود. در این پژوهش روایی پرسشنامه توسط متخصصان و اساتید برتر بررسی و مورد تائید قرار گرفت همچنین پایایی پرسشنامه توسط آلفای کرباخ ۰/۹۱ بدست آمد که نشان از پایایی بالای پرسشنامه دارد. دامنه ی نمره گذاری پرسشنامه بین ۲۹ تا ۱۴۵ است که هرچه نمره فراگیر بالاتر باشد نشان از شادکامی بالای فراگیر است و برعکس. در پژوهش حاضر روایی محتوایی پرسشنامه توسط کارشناسان حوزه مشاوره و آموزش و متخصصان روانشناسی مورد بررسی قرار گرفت و پس از انجام اصلاحات جزئی مورد تایید نهایی گرفت و پایایی پرسشنامه هم با استفاده از آلفای کرباخ ۰/۷۵ بدست آمد که نشان از پایایی خوب پرسشنامه دارد.

۲- پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل^۴ (۱۹۶۱): پرسشنامه حاصل شامل ۳۲ گویه است که روایی آن توسط کارشناسان و اساتید متخصص مورد بررسی قرار گرفته و پس انجام اصلاحات لازم مورد تائید قرار گرفت و پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرباخ ۰/۷۱ بدست آمد که نشان از پایایی بسیار خوب پرسشنامه است. شیوه نمره گذاری پرسشنامه ی بدین گونه است که هر گویه دارای ۳ گزینه بلی، خیر و نمی دانم به ترتیب امتیاز یک، صفر و صفر است و نمره کل از ۰ تا ۳۲ می باشد. در پژوهش حاضر روایی محتوایی پرسشنامه توسط کارشناسان حوزه مشاوره و

^۱Gömleksiz
^۲Ghaith
^۳Bell

آموزش و متخصصان روانشناسی مورد بررسی قرار گرفت و پس از انجام اصلاحات جزئی مورد تایید نهایی گرفت و پایایی پرسشنامه هم با استفاده از آلفای کرباخ $0/71$ بدست آمد که نشان از پایایی خوب پرسشنامه دارد. روش اجرای پژوهش بدین صورت است که تعداد ۳۰ دانش آموز را به دو گروه مساوی و همسان تقسیم شدند و از آن‌ها پیش‌آزمون گرفته شد سپس به هریک از گروه‌ها با یکی از روش‌های جیگ‌ساو و معمولی درس مطالعات اجتماعی پایه ششم فصل ۸ پوشاک ما از صفحه ۷۷ تا ۸۲ طی ۶ جلسه آموزش داده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار تحلیل آماری spss ورژن ۲۶ در بخش تحلیل توصیفی (واریانس، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی) و استنباطی (تحلیل کواریانس یک متغیره استفاده شد).

یافته‌ها

جدول زیر شاخص‌های توصیفی دانش‌آموزان را نشان می‌دهد.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی دانش‌آموزان

شاخص	فراوانی	درصد فراوانی
نمره درس مطالعات	خوب	۱۲
	خیلی خوب	۱۸
انطباط	خوب	۲۱
	خیل خوب	۹

با توجه به جدول ۱ می‌توان بیان کرد که تعداد دانش‌آموزانی که در درس مطالعات اجتماعی نمره خیلی خوب گرفتند و دارای انضباط خیلی خوب بودند بیشتر از سایر دانش‌آموزان است. شاخص‌های توصیفی متغیرها شامل واریانس، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی ارائه شده‌اند که برای بررسی نرمال بودن متغیرها استفاده می‌شود.

جدول ۲: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	چولگی	کشیدگی
شادکامی	گواه	$-1/76$
	آزمایش	$-1/63$
سازگاری	گواه	$-1/84$
	آزمایش	$-1/71$

در صورتی که قدر مطلق چولگی و کشیدگی به ترتیب از ۳ و ۱۰ کمتر باشد داده‌ها نرمال می‌باشند. بنابراین با توجه به جدول ۲ قدر مطلق چولگی و کشیدگی متغیرها به ترتیب کمتر از ۱ و ۳ می‌باشد که نشان از نرمال بودن متغیرها دارد. فرضیه اول: آموزش به روش جیگ ساو تاثیر مثبت و معناداری بر شادکامی دانش‌آموزان دارد.

جدول ۳: آزمون لون جهت برابری واریانس‌های خطا

F	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
۱۵/۵۷	۹	۳۴۵۵۷/۳۶	۰/۰۰

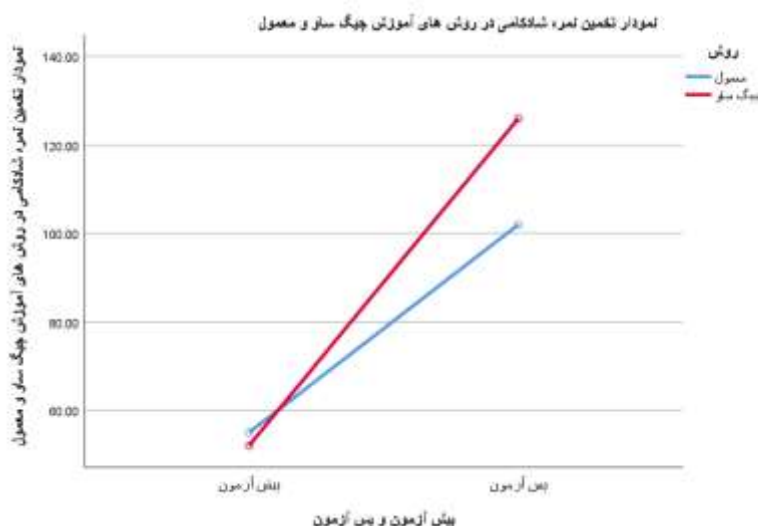
با توجه به جدول ۳ از آنجایی که سطح معناداری آماره F کوچکتر از 0.05 است بنابراین باید گفت که واریانس خطای گروه‌ها برابر نبوده و بین آن‌ها تفاوت وجود دارد.

جدول زیر معنی‌داری یا عدم معناداری کل مدل و همچنین تاثیر جداگانه هر متغیر مستقل بر متغیر وابسته را نشان می‌دهد.

جدول ۴: آزمون اثرات بین روش‌های تدریس

منبع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
مدل اصلاح شده	۵۹۱۶۸/۸۶	۳	۱۹۷۲۲/۹۵	۵۰/۳۷	۰/۰۰
رهگیری	۴۲۴۶۹۲/۵۶	۱	۴۲۴۶۹۲/۵۶	۱۰۸۳۹/۰۴	۰/۰۰
روش‌های آموزش	۱۶۸۴/۳۰	۱	۱۶۸۴/۳۰	۴۲/۹۸	۰/۰۰
پیش‌آزمون/پس‌آزمون	۵۴۰۹۸/۶۴	۱	۵۴۰۹۸/۶۴	۱۳۸۰/۷۱	۰/۰۰
پیش‌آزمون/پس‌آزمون روش‌های آموزش	۲۷۹۸/۳۷	۱	۲۷۹۸/۳۷	۷۱/۴۲	۰/۰۰
خطا	۲۱۹۴/۱۷	۵۶	۳۹/۱۸		
جمع	۴۷۹۲۱۵/۳۰	۶۰			
کل صحیح	۶۱۳۶۳/۰۴	۵۹			

با توجه به جدول ۷ تاثیر جداگانه روش‌های آموزش ($F=71/42$, $Sig=0/00$) بر نمره شادکامی دانش‌آموزان معنی‌داری می‌باشد یعنی به لحاظ آماری، میانگین نمره شادکامی در بین روش‌های آموزش متفاوت می‌باشد

نمودار ۱: تخمین میانگین نمرات شادکامی در روش‌های آموزش جیگ ساو و معمول

با توجه به نمودار ۱ نمره شادکامی پس‌آزمون و طول پاره خط روش آموزش جیگ ساو بیشتر و بلندتر از روش آموزش معمول است بنابراین می‌توان بیان کرد که روش آموزش جیگ ساو نسبت به روش آموزش معمول تاثیر بیشتری بر شادکامی دانش‌آموزان دارد.

فرضیه دوم: آموزش به روش جیگ ساو تاثیر مثبت و معناداری بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دارد.

جدول ۵: آزمون لون جهت برابری واریانس‌های خطا

F	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
۰/۷۶	۱	۵۸	۰/۰۰

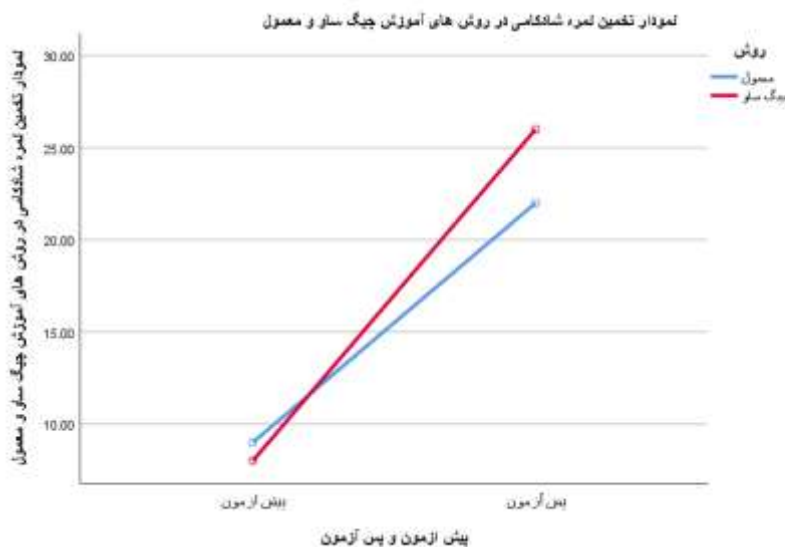
با توجه به جدول ۵ از آنجایی که سطح معناداری آماره F کوچکتر از ۰/۰۵ است بنابراین باید گفت که واریانس خطای گروه‌ها برابر نبوده و بین آن‌ها تفاوت وجود دارد.

جدول زیر معنی‌داری یا عدم معناداری کل مدل و همچنین تاثیر جداگانه هر متغیر مستقل بر متغیر وابسته را نشان می‌دهد.

جدول ۶: آزمون اثرات بین روش‌های تدریس

منبع	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
مدل اصلاح شده	۳۶۹۵/۳۲	۳	۱۲۳۱/۷۷	۴۳۵/۰۹	۰/۰۰
رهگیری	۱۶۸۳۵/۶۸	۱	۱۶۸۳۵/۶۸	۵۹۴۶/۸۴	۰/۰۰
روش‌های آموزش	۵۷/۱۸	۱	۵۷/۱۸	۲۰/۲۰	۰/۰۰
پیش‌آزمون/پس‌آزمون	۳۴۹۴/۸۷	۱	۳۴۹۴/۸۷	۱۲۳۴/۴۸	۰/۰۰
پیش‌آزمون/پس‌آزمون روش‌های آموزش	۱۱۳/۲۰	۱	۱۱۳/۲۰	۳۹/۹۸	۰/۰۰
خطا	۱۵۸/۵۳	۵۶	۲/۸۳		
جمع	۲۰۳۰۹/۴۶	۶۰			
کل صحیح	۳۸۵۳/۸۶	۵۹			

با توجه به جدول ۶ تاثیر جداگانه روش‌های آموزش ($F=۳۹/۹۸$, $Sig=۰/۰۰$) بر نمره سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان معنی‌داری می‌باشد یعنی به لحاظ آماری، میانگین نمره سازگاری اجتماعی در بین روش‌های آموزش متفاوت می‌باشد

نمودار ۲: تخمین میانگین نمرات سازگاری اجتماعی در روش‌های آموزش جیگ ساو و معمول

با توجه به نمودار ۲ نمره سازگاری اجتماعی پس‌آزمون و طول پاره خط روش آموزش جیگ ساو بیشتر و بلندتر از روش آموزش معمول است بنابراین می‌توان بیان کرد که روش آموزش جیگ ساو نسبت به روش آموزش معمول تاثیر بیشتری بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش نشان داد که آموزش جیگ ساو تاثیر مثبت و معناداری بر شادکامی دانش‌آموزان دارد بدین معنا که آموزش جیگ ساو موجب افزایش شادکامی دانش‌آموزان می‌گردد یافته‌ی حاصل با نتایج پژوهش فیث و عبدالمالک (۲۰۰۴) و هانزه و برگر (۲۰۰۷) همسو می‌باشد. در تبیین نتیجه‌ی پژوهش می‌توان بیان کرد که در آموزش مبتنی بر جیگ‌ساو نمایش توانمندی فردی دانش‌آموزان، افزایش خودکارآمدی در عملکردهایشان را به دنبال دارد که موجب تقویت عزت نفس، افزایش علاقه به آموختن و مدرسه و کاهش اضطراب و ترس آنان می‌شود. به‌کارگیری آموزش جیگ‌ساو، نگرش دانش‌آموزان را نسبت به یادگیری مدرسه و همسالان خود بهبود می‌بخشد چرا که توجه به جنبه‌های مثبت، توانایی‌ها و موفقیت‌ها و تشویق و تائید آنان توسط معلم این عامل را سبب می‌شود. توانایی ارزش قائل شدن و ملاحظه دیدگاه‌های متنوع در آموزش مبتنی بر جیگ‌ساو بر دانش‌آموزان تاثیرات مثبتی بر جای می‌گذارد و حس توجه به فرد، تایید شدن، کامروایی در کلاس و مدرسه را میسر می‌گرداند. در این روش انگیزه برای یادگیری افزایش می‌یابد و در پی آن یادگیری موثرتر به وقوع می‌پیوندد که رضایت دانش‌آموز از خویش را به دنبال دارد. به طور کلی می‌توان بیان نمود که پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، افزایش انگیزه یادگیری، تقویت عزت نفس، نگرش مثبت و شادکامی آنان را به دنبال دارد.

همچنین نتایج پژوهش نشان داد که آموزش جیگ ساو تاثیر مثبت و معناداری بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دارد بدین معنا که آموزش جیگ ساو موجب افزایش سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان می‌گردد یافته‌ی حاصل با نتایج پژوهش مونافو^{۱۵} (۲۰۱۶) و نیکلا و بایکون^{۱۶} (۲۰۱۷) همسو می‌باشد. در تبیین نتیجه‌ی پژوهش می‌توان بیان کرد که یادگیری متون و راهبردهای جدید از همکلاسان در روش جیگ‌ساو به طور کامل مشهود است که سبب برقراری ارتباط و تعامل دانش‌آموزان با یکدیگر گردیده تا به طور موثری به ارضا نیازهای خویش بپردازند. گسترش روابط اجتماعی دانش‌آموزان در شکل کلی خود منجر به آن شود که دانش‌آموزان با مدرسه احساس پیوند و تعلق بیشتری داشته باشند و در نتیجه این تعامل و مشارکت لذت بردن از ارتباط با دیگران موجب پیشرفت تحصیلی خویش گردند. بنابراین تقویت مهارت‌های کلاس (ارتباطی - اجتماعی) دانش‌آموزان از تاثیرات این روش بوده که با مشارکت و همکاری آنان برای یادگیری به وقوع پیوسته و احساس پیوند و تعلق بیشتر در مدرسه و همچنین توانایی جذب شدن در آن محیط را افزایش می‌دهد. به طور کلی می‌توان بیان نمود که این روش به سبب ماهیت مشارکتی که دارد مستلزم همکاری و مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های یادگیری گروهی می‌باشد و با تغییر دادن خویش و یا محیط، تعامل مثبت بین دانش‌آموزان را می‌افزاید. علاوه بر این باعث توسعه رفتار دانش‌آموزان، حضور فعال آنها در مدرسه و در نهایت اجتماع می‌شود و مهارت‌های اجتماعی را بهبود می‌بخشد که نشان از سازگاری فرد با محیط اجتماعی خود می‌باشد.

پژوهش حاضر همانند هر پژوهش دیگر با محدودیت‌هایی همانند استفاده تنها از یکی از ابزارهای پژوهش، پرسشنامه و عدم استفاده از سایر ابزارها، محدودیت‌هایی جغرافیایی و دوره تحصیلی مواجه بود. بنابراین پیشنهاد می‌شود که پژوهش حاضر در سایر مناطق جغرافیایی، در دوره‌های تحصیلی مختلف عملیاتی گردد تا قدرت تعمیم یافته‌ها افزایش یابد.

با توجه به پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود ترتیبی داده شود تا بر روی کشف تاثیر آموزش جیگ ساو پژوهش‌های بیشتری صورت گیرد تا با کسب اطلاعات دقیق بتوان نسبت به مزایای این شیوه آموزشی اطلاعات بیشتری کسب نمود. با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان بیان کرد که با توجه به این‌که آموزش جیگ ساو بر شادکامی و سازگاری اجتماعی

^{۱۵}Munafò

^{۱۶}Nikola & Baikon

دانش‌آموزان مؤثر است بنابراین با تقویت معلمان در جهت ارتقای سطح خودآگاهی، آگاهی اجتماعی، عزت نفس و شادکامی دانش‌آموزان از طریق تلفیق موارد ذکر شده با محتوای دروسی همانند علوم اجتماعی، فارسی و ... می‌توان باعث ارتقای سطح شادکامی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان گردید.

منابع

۱. پاشا، رضا؛ گل‌شکوه، فرزانه. (۱۳۹۶). تاثیر آموزش هوش هیجانی بر پرخاشگری و سازگاری اجتماعی، عاطفی دانش‌آموزان دارای اختلالات هیجانی و رفتاری. مجله مطالعات ناتوانی، (۷)، ۶-۱.
۲. پاشا، رضا؛ گل‌شکوه، فرزانه. (۱۳۹۶). تاثیر آموزش هوش هیجانی بر پرخاشگری و سازگاری اجتماعی، عاطفی دانش‌آموزان دارای اختلالات هیجانی و رفتاری. مجله مطالعات ناتوانی، (۷)، ۶-۱.
۳. تقی‌زاده، رقیه؛ عبدلی سلطان احمدی، جواد. (۱۳۹۶). اثربخشی روش تدریس جیگ ساو بر خودکارآمدی ریاضی و اضطراب ریاضی در درس آمار و مدل سازی در بین دانش‌آموزان علوم انسانی دوره دوم متوسطه. مجله روان‌شناسی مدرسه، ۶(۲)، ۷-۲۵.
۴. خدارحمی، سمیه؛ علوی، مهتاب؛ عزتی، سجاد. (۱۳۹۴). مقایسه‌ی سازگاری اجتماعی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه پیام‌نور شهرستان دره‌شهر. فصلنامه مطالعات جامعه‌شناختی جوانان، ۶(۲۰)، ۸۹-۱۰۸.
۵. زنگنه، معصومه. (۱۳۹۴). بررسی اثر بخشی دو روش تدریس اکتشافی و نمایشی بر روی هوش هیجانی. پایان‌نامه ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی. دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.
۶. سحاقی، حکیم. (۱۳۹۷). رابطه سلامت روان و شادکامی با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان جندی شاپور اهواز. فصلنامه راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی، ۵(۱)، ۱۵-۲۴.
۷. صبحی‌قراملکی، ناصر؛ حاجلو، نادر؛ محمدی، سکینه. (۱۳۹۵). بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر سازگاری اجتماعی کودکان پیش‌دبستانی. مجله روان‌شناسی مدرسه، ۵(۳)، ۱۱۸-۱۳۱.
۸. عسگری، پرویز. شرف الدین، هدی (۱۳۸۶). رابطه اضطراب اجتماعی، امیدواری و حمایت اجتماعی با احساس ذهنی بهزیستی در دانشجویان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی اهواز.
۹. غلامعلی لواسانی، مسعود. (۱۹۹۰). بررسی اثربخشی روش یادگیری مشارکتی بر اضطراب ریاضی و رفتار کمک طلبی. مجله روان‌شناسی، ۱۵(۴)، ۳۹۷-۴۱۱.
۱۰. قربانیان، الهام؛ محمدلو، هادی؛ خانبانی، مهدی؛ یوسفی‌کیا، مجتبی. (۱۳۹۵). پیش‌بینی سزگاری اجتماعی و مقبولیت اجتماعی براساس سبک‌های دلبستگی در دانش‌آموزان دختر ۱۰-۱۲ ساله دوره ابتدایی شهر تهران. فصلنامه دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی، ۱۷(۱)، ۹۹-۱۰۶.
۱۱. ملکی آوارسین، صادق؛ مصطفی‌پور، روزیتا. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر روش تدریس کاوشگری بر میزان پیشرفت تحصیلی درس علوم تجربی دانش‌آموزان پسر پایه پنجم ابتدایی. نشریه علمی و پژوهشی آموزش و ارزشیابی، ۸(۲۹)، ۴۳-۵۹.
۱۲. موسوی، فرانک؛ بدری، عمران. (۱۳۹۵). رابطه آگاهی‌های فراشناختی با خودپنداره تحصیلی، نگرش نسبت به مدرسه و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان. فصلنامه رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۷(۱)، ۱۷۷-۱۹۰.
۱۳. ناصرقلی بافقی، نعیمه؛ ملایی، حمید؛ حسن‌زاده، علی. (۱۳۹۵). پیش‌بینی هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی براساس سبک‌های دلبستگی. فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ۲۳(۳)، ۳۹۸-۴۰۴.
۱۴. Avishy, R., & Derubeis, R., Rumes, & Brayan, L. (2005). Is depressive realism real. Clinical psychology Review. 11, 415-427
۱۵. Bandura, A. (1986) social foundations of thought and action: A social Cognitive theory. Englewood Cliffs, NJ: prentice-hall
۱۶. Bandura, A., Pastorelli, C., Barbaranelli, C., & Caprara, G.V. (1999). Self-efficacy pathways to childhood depression. Journal of personality and social psychology, 76, 258-269

۱۷. Dyson, B. & Casey, A (2012) Cooperative learning in physical education: A research based approach. 166-175: London, UK: Routledge
۱۸. Ghaith G, Abd El-Malak M. Effect of Jigsaw II on Literal and Higher Order EFL Reading Comprehension. *Educ Res Eval*. 2014; 10 (2):105-15.
۱۹. Ghaith G. Effects of the Learning Together Model of Cooperative Learning on English as a Foreign Language Reading Achievement, Academic Self-Esteem, and Feelings of School Alienation. *Biling Res J*. 2013; 27(3):451-74.
۲۰. Gömleksiz MN. Effectiveness of cooperative learning (jigsaw II) method in teaching English as a foreign language to engineering students (Case of Firat University, Turkey). *European Journal of Engineering Education*. 2007; 32(5):613-25.
۲۱. Hanze, M. & berger, R. (2017). Cooperative learning, motivational effects, and student characteristics, An experimental study comparing cooperative learning and direct instruction in 12 grade physics classes. University of Kassel Germany, 12, 29-41.
۲۲. Munafò, C. (2016). Cooperative Learning as Formative Approach in Physical Education for All. *International Journal of Science Culture and Sport*, 4(2), 195 – 205.
۲۳. Nikola, K.; Baikon, H. (2017). Investigating the relationship between spiritual health and happiness in students of Kurdistan University of Medical Sciences and related factors. *Journal of Cognitive Psychology and Psychiatry*, 5 (2), 103-93.
۲۴. Poorafkari N. [Psychological psychiatric comprehensive dictionary. Tehran: Farhange Moaser Publication; 2016.
۲۵. Spearman G. Why people need people self esteem. New York: MC Graw Press; 2003